

การจัดการองค์ความรู้
(knowledge Management)

การจัดดอกไม้ประดิษฐ์ ในกระถางรูปทรงต่างๆ

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

โครงการพัฒนาความรู้บุคลากรเพื่อสนับสนุนงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม “ส่งเสริมทักษะการเตรียมสถานที่สำหรับอบรมสัมมนาและการตกแต่งสถานที่อย่างมืออาชีพ”

หลักการและเหตุผล

เนื่องด้วยสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มีการจัดกิจกรรมอบรมสัมมนาและต้องเข้าร่วมประเพณีต่างๆอยู่เป็นประจำ จำเป็นต้องมีการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งของที่จำเป็นในการประกอบกิจกรรมการจัดสถานที่ โต๊ะ เต้นท์ เก้าอี้ การตกแต่งประดับประดาจำนวนมาก งานต่าง ๆ ที่มีการใช้ดอกไม้เป็นวัสดุที่ใช้ในการตกแต่งสถานที่ กำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน เพราะเป็นวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ได้ ในภายหลัง และสามารถเลือกดอกไม้ และรูปแบบของการตกแต่งได้ตามลักษณะของงาน จึงทำให้บุคลากรของสำนักศิลปะและวัฒนธรรมมีความต้องการศึกษาวิธีการตกแต่งสถานที่ด้วยการจัดดอกไม้ เพื่อลดการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและมีองค์ความรู้ในการดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์ ให้คงสภาพอยู่ได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดดอกไม้แบบต่างๆ
๒. เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีทักษะเกี่ยวกับการจัดดอกไม้ได้

เป้าหมาย

บุคลากรสำนักศิลปะและวัฒนธรรมและบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยฯ จำนวน ๓๐ คน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. ขออนุมัติโครงการและงบประมาณ จากมหาวิทยาลัย
๒. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อวางแผนดำเนินโครงการ
๓. ดำเนินการตามแผนการดำเนินโครงการตามที่กำหนด
๔. ประเมินการดำเนินการตามแผนการดำเนินโครงการตามที่กำหนด
๕. นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินการโครงการให้ดียิ่งขึ้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

บุคลากรของสำนักฯและผู้สนใจ สามารถนำความรู้และพัฒนาการทำงานได้ตรงกับวัตถุประสงค์ของงานที่ได้รับมอบหมาย

สรุปองค์ความรู้จากการฝึกอบรม

การจัดดอกไม้แบบทรงกลม (แจกันใหญ่)

การจัดดอกไม้แบบทรงกลมนั้น สามารถจัดได้ไม่ยาก เพราะเป็นการจัดดอกไม้ทรงพื้นฐาน สามารถนำมาใส่ในภาชนะได้ทุกขนาดไม่ว่าจะสูงหรือเตี้ย ลักษณะของการจัดดอกไม้ชนิดนี้นั้น จะคล้ายกับว่าดอกไม้พุ่งออกมาจากจุดกลางเดียวกัน เป็นทรงคลาสสิกที่นิยมทำกันที่สำคัญดอกไม้ชั้นจะต้องมีสัดส่วนที่เท่ากันเพื่อความสวยงาม ส่วนมากทุกคนสามารถทำตามง่ายๆ ได้ดังนี้

อุปกรณ์ที่ใช้

- ๑) โฟมหรือโออิซิส
- ๒) แจกัน
- ๓) กรรไกร
- ๔) ดอกไม้, ใบไม้
- ๕) เทปใส
- ๖) กรรไกร
- ๗) ครีมตัดลวด
- ๘) ไม้เสียบลูกชิ้น

ขั้นตอนการทำ

ขั้นตอนที่ ๑ นำแจกันหรือภาชนะที่เราต้องการจัดมาใส่โฟมหรือโออิซิสให้พอดีกับแจกันและนำเทปใสมายึดติดไว้ให้แน่น ดังรูป

ขั้นตอนที่ ๒ วัดดอกไม้ ดอกไม้ทุกดอกจะมีความยาวอยู่หนึ่งเท่าครึ่งของแจกัน โดยดอกแรกจะปักอยู่ที่ตรงกลางของโฟม ดอกที่สองปักให้ขนานกับพื้นโดยมีลักษณะเป็นเส้นโค้งโดยดอกที่สามจะปักอยู่ด้านตรงข้ามของดอกที่สองโดยจะมีลักษณะเป็นเส้นโค้ง ดังรูป

ขั้นตอนที่ ๓ จะปักดอกที่สี่และห้าโดยจะปักคล้ายดอกที่หนึ่งและดอกที่สอง โดยทั้ง ๕ ดอกจะเป็นหลักของการจัดแจกันทรงกลม ดังรูป

ขั้นตอนที่ ๔ จะเป็นการปักระหว่างดอกที่หนึ่งและดอกที่ขนานอยู่กับพื้น อีกหนึ่งสิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ ช่องว่างระหว่างดอกจะต้องมีช่องว่างที่เท่ากัน ในการปักแต่ละดอก จะต้องคอยสังเกตดูให้มีลักษณะโค้ง จะมีลักษณะคล้ายตัว X หรือ เครื่องหมาย + และให้ปักช่องที่ขนานอยู่กับพื้นให้ปักเป็นเส้นโค้ง เมื่อปักเสร็จจะมีลักษณะเป็นเส้นรอบวงกลม จะทำให้ได้โครงสร้างหลักของการจัดดอกไม้แบบทรงกลม ดังรูป

ขั้นตอนที่ ๕ เป็นการปักดอกไม้มาปักระหว่างช่องว่างของโครงสร้างที่วางไว้ อาจจะปักดอกไม้สีเพื่อความสวยงาม โดยแต่ละดอกจะต้องมีระยะห่างพอสมควร ไม่แน่นเกินไปหรือบางเกินไปจนเห็นโฟม ดังรูป

ขั้นตอนที่ ๖ ตกแต่ด้วยดอกแซมเพื่อความสวยงาม ควรปักตั้งแต่ด้านบนลงไปด้านล่าง โดยการปักดอกแซมจะปักไม่เกินดอกดอกไม้ที่เป็นโครงสร้าง เพื่อรักษาให้มีทรงกลมดั้งเดิมดังรูป

ข้อควรระวัง : ให้สังเกตด้านล่างของแจกันว่ามีช่องว่างสวนไหนที่เห็นโพมหรือไม่ อาจจะนำไปไม้มาเก็บรายละเอียดในส่วนนี้

การจัดดอกไม้แบบทรงกลม (แจกันเล็ก)

การจัดดอกไม้แบบทรงกลมนั้น สามารถจัดได้ไม่ยาก เพราะเป็นการจัดดอกไม้ทรงพื้นฐาน สามารถนำมาใส่ในภาชนะได้ทุกขนาดไม่ว่าจะสูงหรือเตี้ย ลักษณะของการจัดดอกไม้ชนิดนี้นั้นจะคล้ายกับว่าดอกไม้พุ่งออกมาจากจุดกลางเดียวกัน เป็นทรงคลาสสิกที่นิยมทำกันที่สำคัญดอกไม้เหล่านั้นจะต้องมีสัดส่วนที่เท่ากันเพื่อความสวยงาม ส่วนมากทุกคนสามารถทำตามง่ายๆ ได้ดังนี้

อุปกรณ์ที่ใช้

- ๑) โฟมหรือโออีซิส
- ๒) แจกัน
- ๓) กรรไกร
- ๔) ดอกไม้
- ๕) ใบไม้
- ๖) เทปใส
- ๗) กรรไกร
- ๘) ครีมตัดลวด
- ๙) ไม้เสียบลูกชิ้น

ขั้นตอนการทำ

ขั้นตอนที่ ๑ นำแจกันหรือภาชนะที่เราต้องการจัดมาใส่โฟมหรือโออีซิสให้พอดีกับแจกันและนำเทปใสมายึดติดไว้ให้แน่น ดังรูป

ขั้นตอนที่ ๒ วัดดอกไม้ ดอกไม้ทุกดอกจะมีความยาวอยู่หนึ่งเท่าครึ่งของแจกัน โดยดอกแรกจะปักอยู่ที่ตรงกลางของโฟม ดอกที่สองปักให้ขนานกับพื้นโดยมีลักษณะเป็นเส้นโค้งโดยดอกที่สามจะปักอยู่ด้านตรงข้ามของดอกที่สองโดยจะมีลักษณะเป็นเส้นโค้ง ดังรูป

ขั้นตอนที่ ๓ จะปักดอกไม้สีและห้าโดยจะปักคล้ายดอกที่หนึ่งและดอกที่สอง โดยทั้ง ๕ ดอกจะเป็นหลักของการจัดแจกันทรงกลม ดังรูป

ขั้นตอนที่ ๔ จะเป็นการปักระหว่างดอกที่หนึ่งและดอกที่ขนานอยู่กับพื้น อีกหนึ่งสิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ ช่องว่างระหว่างดอกจะต้องมีช่องว่างที่เท่ากัน ในการปักแต่ละดอก จะต้องคอยสังเกตดูให้มีลักษณะโค้ง จะมีลักษณะคล้ายตัว X หรือ เครื่องหมาย + และให้ปักช่องที่ขนานอยู่กับพื้นให้ปักเป็นเส้นโค้ง เมื่อปักเสร็จจะมีลักษณะเป็นเส้นรอบวงกลม จะทำให้ได้ โครงสร้างหลักของการจัดดอกไม้แบบทรงกลม ดังรูป

ขั้นตอนที่ ๕ เป็นการปักดอกไม้มาปักระหว่างช่องว่างของโครงสร้างที่วางไว้ อาจจะปักดอกไม้สีเพื่อความสวยงาม โดยแต่ละดอกจะต้องมีระยะห่างพอสมควร ไม่แน่นเกินไปหรือบางเกินไปจนเห็นโฟม ดังรูป

ขั้นตอนที่ ๖ ตกแต่งด้วยดอกแซมเพื่อความสวยงาม ควรปักตั้งแต่ด้านบนลงไปด้านล่าง โดยการปักดอกแซมจะปักไม่เกินดอกดอกไม้ที่เป็นโครงสร้าง เพื่อรักษาให้มีทรงกลมดั้งเดิมดังรูป

ข้อควรระวัง : ให้สังเกตด้านล่างของแจกันว่ามีช่องว่างสวนไหนที่เห็นโฟมหรือไม่ อาจจะไปไม้มาเก็บรายละเอียดในส่วนนี้ก็ได้

การจัดดอกไม้ทรงหลังเต่า

การจัดแบบหลังเต่านั้น ถือว่าเป็นการจัดดอกไม้แบบแนวนอนอีกแบบหนึ่ง ซึ่งการจัดดอกไม้แบบหลังเต่านั้นจะเป็นการจัดดอกไม้ที่ทำให้เรารู้สึกว่ายิบสบ สบายรวมถึงมีความเกียบขริมในขณะเดียวกัน การจัดดอกไม้รูปแบบนี้ส่วนใหญ่จะใช้กับการการโต๊ะประชุม อาหาร ซึ่งจะเน้นดอกไม้เป็นโทนสีอ่อน การจัดแต่งออกมาต้องไม่เกะกะสายตาผู้ที่พบเห็น

อุปกรณ์ที่ใช้

- ๑) โฟมหรือโออิซิส
- ๒) กรรไกร
- ๓) ดอกไม้
- ๔) ใบไม้
- ๕) เทปใส
- ๖) กรรไกร
- ๗) ครีมตัดลวด
- ๘) ไม้เสียบลูกชิ้น

ขั้นตอนการทำ

ขั้นตอนที่ ๑ ตัดโฟมให้มีลักษณะตามรูป

ขั้นตอนที่ ๒ ขึ้นโครงด้วยดอกไม้ กำหนดเส้นที่ยาวที่สุด ๒ เส้น ยาวเท่ากัน
ดังรูป

ขั้นตอนที่ ๓ ปักดอกเส้นที่ ๓ มีความครึ่งหนึ่งของเส้นที่หนึ่งกับสองโดยที่ปัก
เป็นแนวเส้นตัด ดังรูป

ขั้นตอนที่ ๔ ปักดอกโฟกัสหรือดอกที่ใหญ่ที่สุด ตัดความยาวเท่ากับดอก
ที่สามและสี่ มีลักษณะคล้ายๆ ครึ่งวงกลม

ขั้นตอนที่ ๕ ใส่ดอกไม้ระหว่างกลางแนวล่างเส้นแทงมุมด้วยดอกที่เท่ากัน
ดังรูป

ขั้นตอนที่ ๖ ปักดอกเพิ่มใกล้ดอกโฟกัสทั้ง ๔ ด้านโดยมีระยะห่างที่เท่ากัน
จะทำให้ได้เส้นตรงกลางที่สวยงามและมีระยะห่างที่สวยงาม ดังรูป

ขั้นตอนที่ ๗ เสริมด้วยดอกไม้ที่มีอยู่ไปในช่องว่าง ให้สวยงาม ตามรูป

การจัดดอกไม้ทรงหยดน้ำหรือทรงย้อย

การจัดทรงหยดน้ำหรือทรงย้อยนั้น ถือว่าเป็นการจัดดอกไม้แบบแนวตั้งอีกแบบหนึ่ง ซึ่งการจัดดอกไม้ทรงหยดน้ำหรือทรงย้อยนั้นจะเป็นการจัดดอกไม้ที่ทำให้เรารู้สึกว่าสง่างาม รวมถึงมีความเงียบขรึมในขณะเดียวกัน การจัดดอกไม้รูปแบบนี้ส่วนใหญ่จะใช้กับการจัดโพเดียม หรือตรงขอบเสา การจัดแต่งออกมาต้องไม่เกะกะสายตาผู้ที่พบเห็น

อุปกรณ์ที่ใช้

- ๑) โฟมหรือโออิซิส
- ๒) กรรไกร
- ๓) ดอกไม้
- ๔) ใบไม้
- ๕) เทปใส
- ๖) กรรไกร
- ๗) ครีมตัดลวด
- ๘) ไม้เสียบลูกชิ้น

ขั้นตอนการทำ

ขั้นตอนที่ ๑ ตัดโฟมให้มีลักษณะตามรูป

ขั้นตอนที่ ๒ ปักดอกหลักจำนวน ๕ ดอก เพื่อขึ้นโครง ดังรูป ข้อสังเกตโครงดอก
ด้านล่างจะต้องมีความยาวเพื่อให้มีลักษณะเป็นหยดน้ำ ดังรูป

ขั้นตอนที่ ๓ เพิ่มดอกเข้าไประยะใกล้ดอกหลัก เพื่อให้เป็นโครงหลักของทรงหยดน้ำ
หรือทรงย้อย ดังรูป

ขั้นตอนที่ ๔ เพิ่มดอกไม้เข้าไปตรงระหว่างดอกหลักในส่วนตรงกลาง ดังรูป

ขั้นตอนที่ ๕ เพิ่มดอกไม้และใบไม้เข้าไป ให้ระว่างอย่าให้ดอกแซมเด่นกว่าดอกหลัก
ไม่ควรปักต่ำหรือสูงเกินไป เพราะจะทำให้เสียโครงของทรงหยดน้ำหรือทรงย้อย ดังรูป

ภาพกิจกรรม

จัดทำโดย

อาจารย์ณฤทธิ์ ประจงแต่ง
(ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม)

อาจารย์ ดร.อังคณา อุดมพันธ์
(รองผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม)

ผศ.ดร.ปณิดา เนืองพะนอม
(รองผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม)

นางสาวสมดา วินิจกำธร
(หัวหน้าสำนักงานผู้อำนวยการ)

นางสาวชุติมา อิ่มนิรันดร์
(เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป)

นางสาวณัฐธวัชรรัตน์ ดอกไม้งาม
(นักวิชาการศึกษา)

นายสุชาติ อ่อนสันทัด
(ผู้ปฏิบัติงานบริหาร)